

FIGYUSZ

Az Újpesti Karinthy Frigyes Magyar-Angol Két Tanítási

Nyelvű Általános Iskola téli száma 2021, február

Kedves olvasó!

Köszöntelek az iskolaújság téli számában!

Ugyan a legtöbb ünnepen már túl vagyunk, tartogathat még jót számunkra a tél. Mi is nagyon készülünk a farsangra, annak ellenére, hogy elég bizonytalan, hogy lesz-e, vagy sem. Ebben a helyzetben csak annyit tudok mondani, hogy mindenkinek kitartást kívánok. Remélhetőleg az időjárás és a vírus is engedi, hogy tudjunk hógolyózni, hóembert építeni, szánkózni, vagy akár korcsolyázni.

Ebbe a számba egy kicsit az alsósokat is bevontuk, megkérdeztük tőlük, miről írjunk. Hogy miket választottak, a következő oldalakon meglátjátok.

Köszönjük megtisztelő figyelmeteket, jó olvasást kívánunk! ☺

Majoros Mátka, főszerkesztő

és a szerkesztőség:

Bartucz Eszter, Illyés Lilla, Kovács Noémi, Marusnik Kyra, Pester Orsolya és Lippai Janka néni (kiadványszerkesztő és korrektor)

Vendégszerzőink ebben a számban: Bogdán Richárd és Prokopp Dániel 5. b,
Simon Lilla 5. a, Pintér Anna és Smulovics Bettina 2.a

Tartalom:

- 3-4. oldal: Alkotósarok - Bogdán Richárd és Bohák Bendegúz versei, Pintér Anna és Smulovics Bettina rajzaival
- 5. oldal: Alkotósarok: Bohák Bendegúz: Az én szobám, az én váram
- 6. oldal: Öko-rovat: Simon Lilla - Hogy viselkedj az erdőben
- 7-8. oldal: filmajánló Pester Orsótól - Lassie hazatér és Everest
- 9. oldal: könyvajánló Gyepessy Dalmától - A királyné Violája
- 10-11. oldal: játékajánló Janka nénitől: Among us
- 12. Az őszi rajzpályázat eredményei
- 13-14. Válogatás az őszi rajzpályázat alkotásaiból
- 15. Illyés Lilla: A Valentin-nap
- 16. Bartucz Eszter: A fekete lyuk
- 17-18. Pester Orsi: A farsang külföldön
- 19-20. Ez valami vicc? - viccrovat
- 21. oldal: Nyomtasd ki és színezz! Színeezhető könyvjelzők
- 22. oldal: Nyomtasd ki és színezz! Mikulásvirág színező
- 23. oldal: Egy kis angol: Winter word search
- 24. oldal: Nyomtasd ki és alkoss! Build a bear
- 25. oldal: Cinegés vers és színező
- 26. oldal: LEgyél te is szerkesztő! - cikkírói felhívás

Téli versek - tanulóink tollából

Nagy szerencse, hogy iskolánban többeket is lírai alkotások írására ihletett a tél. Fogadjátok szeretettel **Bohák Bendegúz** és **Bogdán Richárd** 5.b osztályos tanulók közös verseit:

Karácsonyfa

Karácsony napja van ma,
áll már a karácsonyfa
alatta sok-sok ajándék,
hű de jó ez a játék!
Rajta sok dísz,
talpába rengeteg víz.
Lehet magas, terebélyes,
de nem denevéres.

Karácsony

Karácsony napja eljött,
csillagok gyúlnak a fejem fölött,
karácsonyfa feldíszítve,
ajándékom elkészítve,
Kandalló felett zoknik,
-Megszeltem már azt a bejglit?-
Igen, én már megszeltem,
fára a csillagot feltettem.

Pintér Anna 2.a

Hó

Esik a hó, esik a hó
Jaj de jó, jaj de jó!

Ott repül a hógolyó,
Jó a meleg kakaó.

Park közepén hóember áll,
- Sose jöjjön el már a nyár!

Hócsatában elfáradtam,
ezért itt fekszem az ágyban.

Mindjárt itt a karácsony,
Kisült már a kalácsom?

Hidegebb már az idő,
Kell a vízálló cipő.

A hőmérő higanyszála
lecsúszott a legaljára.

Kocsik csúszkálnak jobbra-balra,
Minden GPS elromlik a fagyba.

Szilveszter

Tűzijáték fent az égben,
reméljük, nem lesz Covid az új évben,
Karácsonyfát is levettük,
már csak a kandallóba tehetjük.

Mindenki átjött a bulinkra,
Végre a család is összejött az alkalom-
ra,
Ettünk egy kis malacsültet,
hozzá lencsefőzeléket.

De késő van már,
holnap elseje vár,
Lefekszem az ágyba,
A jövőn ábrándozva...

Smulovics Bettina 2.a

Az én szobám, az én váram!

Bogdán Richárd 5.b osztályos tanuló tollából

Volt egyszer két ikertestvér, Robi és Jácint. Úgy hasonlítottak egymásra, mint két tojás. Csak onnan lehetett őket megkülönböztetni őket, hogy Robi a versenyautókat, Jácint a lovagokat és a sárkányokat szerette.

Egyszer a 10. születésnapjukon, nagy viszály támadt. Nem tudták eldönteni, hogy lovagos filmet vagy pedig Forma1-et nézzenek, mert Jácint az előbbit, Robi pedig az utóbbit szerette volna nézni. Jól össze is kaptak, és Jácint tüntetőleg fölvonult a szobájába mind az öt barátjával egyetemben, Robi meg lent maradt a saját vendégeivel akik szintén öten voltak.

Ekkor Robi úgy döntött, hogy ő lesz az okosabb, bocsánatot kér és megnézhetik a lovagos filmet. Ám amikor benyitott Jácinthoz, Jácint elkiáltotta magát:

- Ez az én szobám, az én váram! Itt én hozom a törvényeket! És parancsolom, hogy most menj ki vagy különben meg talállak támadni a híres-neves seregemmel! - s ezzel fenyegetően a magasba emelte a fakardját. Robi tudta, hogy itt baj lesz ha nem megy ki, ezért azonnal becsapta maga mögött az ajtót és lerohant.

- Hogy érhetett ilyen szégyen?! – kérdezte magában és megesküdött, hogy bosszút áll ezért. Lent csak annyit mondott:

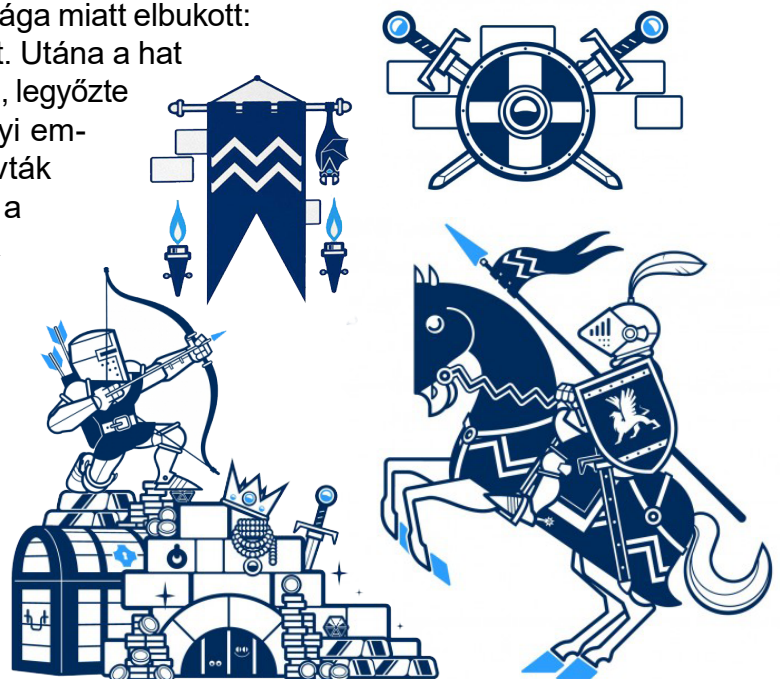
- Fegyverbe emberek! Le kell győznünk a nagyképű testvéremet, aki azt hiszi, hogy csak úgy kizárhat a szobájából! Mindenki jöjjön fel utánam, és adok kardot és pajzsot! – ezzel fölment a szobájába. A többiek utána.

Jácint megszimatotha, hogy itt bizony csata lesz, és kiadta parancsba, hogy az íjászok álljanak készenlétbe. Számításai be is váltak, hamarosan az ellenséges hadsereg csatakiállításai töltötték be a folyosót. Berontottak a szobába.

- TŰZ!!!! - hallatszott Jácint hangja, és a két íjász egyszerre engedte el az ideget. Süvítettek a nyilak és Robi egyik katonája elejtette kardját, s most fejvesztve menekült, de hiába, mert Jácint egyik embere elkapta és megbilincselte. Nagy zűrzavar kerekedett a Robi-féle seregben. Ekkor újabb két nyílvessző suhant keresztül a szobán és megint célba találtak: az egyik ellenséges vitéz egyensúlyát veszítve felborult, és őt is megbilincseltek. Ebben a pillanatban teljesen fölborult a rend: Robi maradék három katonája megkísérelt elmenekülni, sikertelenül, mert az ajtót idő közben bezárták. Robi Jácinttal vívott, de tapasztalatlansága miatt elbukott:

Jácint maga láncolta meg és vette el a fegyvereit. Utána a hat ember, aki Jácint seregében szolgált könnyűszerrel, legyőzte a végképp reményét vesztett, szétzilált, maroknyi embercsapatot. Ekkor a Hős Lovagok Ligája (így hívták Jácint seregét) éljenzésben tört ki. Eldobálták a fegyvereiket, s táncot roptak. Amikor jól kimulatták magukat, következett a legnehezebb rész: mi lesz a büntetésük a Robi mellett harcoló katonáknak, s főképp magának Robinak? Jácint ki is eszelte: Egy hónapig csak azt játsszák és nézik amit Jácint akar. Robi bele is egyezett.

Szabadon bocsájtottak mindenkit, s közben az ikrek anyukája is hazaérkezett a tortával. Jójúúen megvacsoráztak, aztán megnézték a lovagos filmet és mindenki hazament. Jácint még sokáig emlékezett arra a születésnapra.

Simon Lilla 5.a:

Hogy viselkedj az erdőben

A minap az erdőben sétálva szomorúan kellett konstatálnom, hogy az emberek igen rosszul viselkednek ezen a helyen. Úgy döntöttem, egy mezei nyúl a megfelelő állat lenne, hogy a környezettudatosság és az állatvédelem fontosságát bemutassam nektek. Ezért ez az ártatlan állat mutatja be neked ezt a két dolgot.

Én Iza vagyok, a mezei nyúl. Az erdőben lakom hat testvéremmel, akiket Elizának, Peternek, Melanie-nak, Stellának és George-nak hívnak, a szüleimet pedig Annának és Billnek.

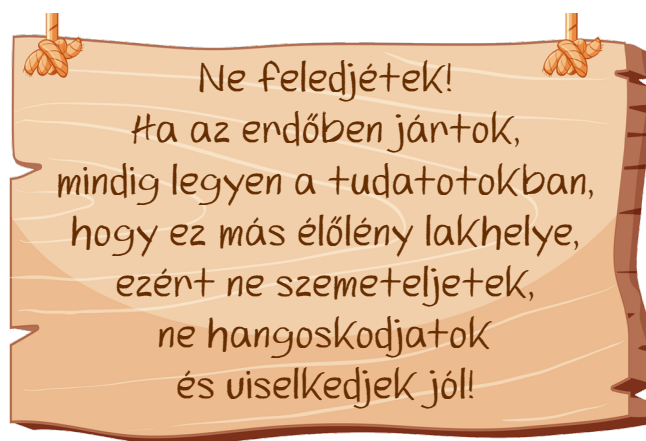
Reggel anya megkért, hogy menjek el Stellával és Melanie-val eledelért. Ahogy haladtunk, egyre több zacskót, palackot, kupakot, kidőlt fát, letépett növényt és más hulladékot találtunk, azután pedig egy szemetes kukát. Ugyebár kis nyuszik vagyunk, ezért megdézsmáltunk egy eldobott szendvicset. Csupán öt percbe telt, hogy rosszul érezzük magunkat, de szerencsére nem lett nagyobb bajunk. Amikor hazaértünk, elmeséltem a családomnak a történeteket. A szüleim erre azt mondták, hogy máskor ne csináljunk ilyet, mert sajnos az emberek által eldobált szemét és ételmaradék mérgező lehet. Ezután elmentem sétálni és közben az óceánok, tengerek élővilágára gondoltam. Egy úti célom is volt: a bagoly odúja.

Amikor megérkeztem a terebélyes fához, ahol a bagoly lakik, jóbarátom nevét kiabáltam. Nem telt fél percbe hogy a bagoly kidugja tollas fejét odvából.

A bölcs madarat a természetről és az állatvédelemről kérdeztem. Megválaszolta kérdéseimet és elárulta, hogy őt is nagyon édeklí a téma. Ezek után megbeszéltük, hogy együtt fogjuk védeni a környezetet. Bagoly elmondta, hogy vannak barátai, akiket szintén szívükön viselik a környezet védelmét.

Azután jött az ötlet, hogy írunk egy üzenetet, ami a környezet- és az állatvédelemről szól. A munkához meghívtuk az erdőben lakó barátainkat is. Amikor kimentünk az odú szélére, már a fele erdő ott gyülekezett, hogy elmondja, benne van a dologban.

Közösen megírtuk az üzenetet, és kifüggesztettük az erdő bajáratánál:

Pester Orsi/Filmajánló

Everest

A filmet a világ legmagasabb csúcsának meghódítására tett egyik kísérlet során történt hihetetlen események ihlették. Az Everest két különböző expedíció elképesztő útjának krónikája. Ez a két expedíció az emberiség által tapasztalt egyik legdurvább hóviharral találja szemben magát. A hegymászók kitartását a bolygó talán legkönnyörtelenebb elemei teszik próbára, s csaknem lehetetlen akadályokkal kell megküzdeniük. Végül életük nagy szenvedélye, a hegymászás a túlélésért folytatott lélegzetelállító harccá válik.

Személyes vélemény: Ezt a filmet különösen jónak találtam. Bár a története kissé megrázó, a látványok és effektek valamint a Mount Everest varázsa szemet kápráztató. Ezt a filmet inkább felsősöknek ajánlanám.

Pester Orsi: Filmajánló

Lessie hazatér (2020)

A nehéz anyagi körülményekkel küszködő Maurer család arra kényszerül, hogy ideiglenesen megváljanak szeretett kutyájuktól, Lassie-től. De a világ talán legismertebb ebét sem a távolság, sem a láncok nem akadályozhatják meg abban, hogy megpróbáljon visszatérni imádott gazdáihoz. Az izgalmas kalandokkal teli utazás vár rá, mely során egyetlen egy cél lebeg Lassie szeme előtt: a hazatérés.

Személyes vélemény:

Szerintem ez a film fantasztikus volt. A történet egy modernizált változata a világirodalom leghíresebb kutyájának kalandjairól. Bármelyik korosztálynak ajánlom 4-99 évesig.

Gyepessy Dalma: könyvajánló

Mészöly Ágnes: A királyné violája

Valami egészen rejtélyes történik a hatalmas, őszöreg platánfa körül, ami az iskola udvarán áll... Martin, Betti és Kende szinte véletlenül fedezi fel, hogy a fába rejtett titkos ajtó a múltba vezet! A három kamasz Mátyás király udvarában találja magát. Hamar összehaverkodnak Mátyás törvénytelen fiával, Corvin Jánossal, bár nem könnyű hirtelen eligazodniuk a hatszáz évvel ezelőtti világban. Amikor a török Dzsem herceg egy különleges hangszert ajándékozik Beatrix királynénak, és a hangszer egyszer csak eltűnik, a négy gyerek nyomozni kezd...

A királyné violája nekem nagyon közel áll a szívemhez. Szórakoztató volt olvasni, ahogy Betti, Martin és Kende leküzdik az eléjük gördülő akadályokat. Ahogy összebarátkoznak Corvin Jánossal, és ahogy együtt a négy kamasz megpróbálja kideríteni az eltűnt hegedű rejtélyét, és megakadályozni egy merényletet.

Among Us

játékajánló Janka nénitől

8+ nagyobbaknak és szülőknek

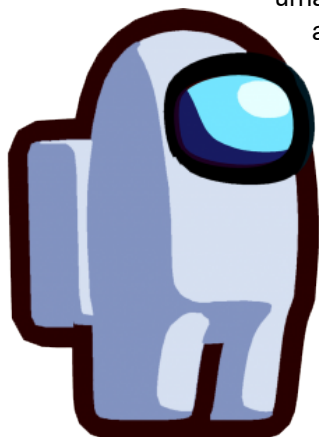
Mi is az az **Among Us**, amiért az óvodásoktól a felnőttekig lassan megőrül mindenki? Joggal mondhatjuk, hogy a tavalyi év egyik legnagyobb "őrülete" lett ez a játék. DE vajon miért?

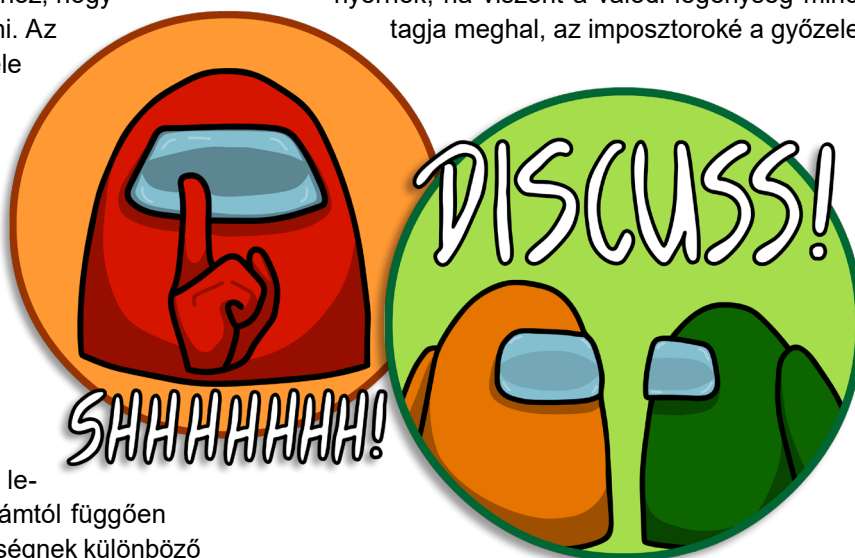
Először is, a játék grafikája amilyen egyszerű, olyan egyszerű. A pár vonalból álló, minimalistán megrajzolt, megacuki figurák pontosan elegendőek ahhoz, hogy ezzel a játékkal jól lehessen szórakozni. Az már csak hab a tortán, hogy mindenféle vicces dolgot is tehetünk a fejünkre, háziállatunk, sőt még gyerekünk is lehet a játékban. Kit ne vonzana egy olyan játék, ahol egy tükrötjással vagy egy tekeres WC-papírral a fejünkön rohángálhatunk szkafanderben egy űrállomáson? :-)

Ha túljutottunk a külsőségeken, jöhet maga a játék.

A játékosok nagyobb része egy űrhajó legénységét irányítja, míg a teljes létszámtól függően 1–3 játékos impostort alakít. A legénységnek különböző egyszerű feladatokat kell elvégeznie az adott pályán (az űrhajón, egy idegen bolygó bázisán vagy a földi irányítóközpontban), miközben a rájuk tökéletesen hasonlító impostorok nemcsak megpróbálják őket megakadályozni ebben, hanem titokban az életükre is törnek. Az aktív játék alatt egymással nem kommunikáló játékosok (beleértve a legénységet és az impostorokat is) minden haláleset után megbeszélhetik, ki lehet az impostor, és szavazással dönthetnek a játékból való kizárásáról.

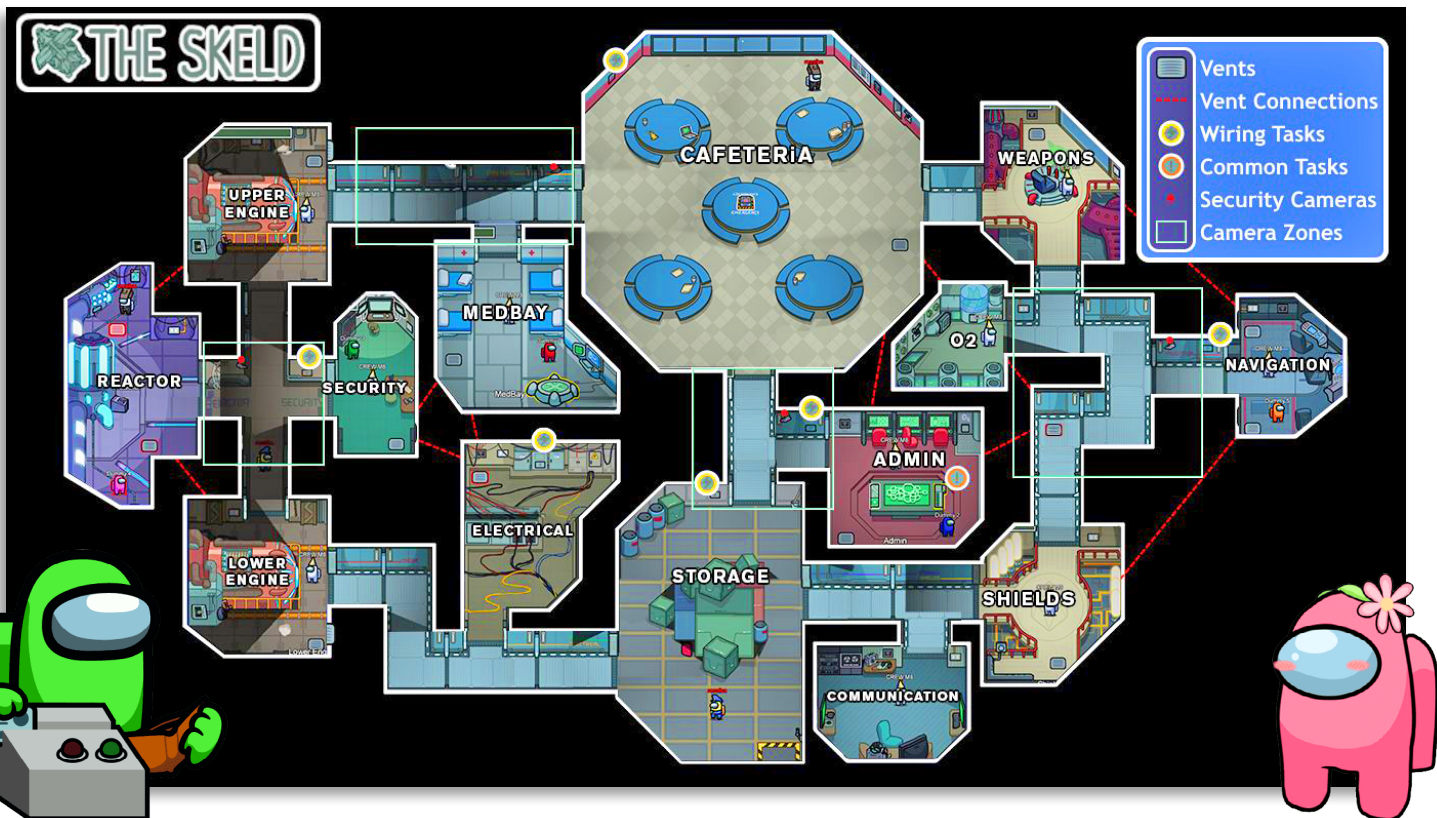

A játékmenet viszonylag egyszerű: ha sikerül az összes impostort megtalálni és kiszavazni, a legénység tagjai nyernek, ha viszont a valódi legénység minden tagja meghal, az impostoroké a győzelem.

Az Among Us vonzereje azonban a haláleset és a kiszavazás közötti pillanatokban rejlik: a gyilkosságot bejelentő játékosnak úgy kell meggyőznie a társait az impostor kilétéről, hogy az közben minden csejt bevet, hogy elterelje magáról a figyelmet – fedősztorikat talál ki, terel, másokat próbál bemártani, lényegében a tökéletes hazugságot keresi.

Ha impostor vagy, neked kell likvidálnod a legénység tagjait úgy, hogy a többiek ne fogjanak gyanút. Közben szabotálhatod az űrhajó ajtajait és mechanikáit, elválaszthatod egymástól a legénység tagjait, akik így könnyebben kiiktathatók lesznek.

Legénység tagjaként úgy nyerhetsz, ha minden tag megcsinálja az összes saját feladatát, ilyenkor az imposztor(ok) automatikusan vesztenek. Vagy mikor megbeszélés van (Holttest találás vagy a vészgomb megnyomása után van), akkor ki kell szavazni az imposztor-gyanús játékosokat. Ami nem is olyan egyszerű, mert egy ügyes imposztor könnyedén ráterelheti a gyanút a legénység egy másik tagjára.

Imposztoroként azzal nyerhetsz, ha likvidálsz a legénységből annyi embert, hogy kevesebben maradjanak, mint ahány imposztor van a játékban. Például 2 imposztornál 2 legénység tagnak kell maradnia a végén az imposztorok mellett, persze ha időközben egy imposztor kiszavaztak, akkor 1 legénységi tag 1 imposztor mellett. Akkor is nyersz, ha gey olyan emberre tereled a gyanút, aki igazából nem imposztor és ő lesz kiszavazva. Illetve szabotálás után,

ha nem tudják a legénység tagjai megoldani a problémát, akkor is nyernek az imposztorok.

Ha valaki már meghalt, szellemként tovább részt vehet a játékban, átrepülhet a falakon, a feladatokat tovább végezheti az űrhajón, de kiszavazásban már nem vehet részt.

A játékról elmondható, hogy egyáltalán nem erőszakos. A „gyilkosságok” ábrázolása a gyerekek elmondása alapján egyáltalán nem durva és ijesztő, nem szerepel benne primér erőszakos ábrázolás. A hangsúly sem a szereplők likvidálásán van, hanem inkább a vészgyűléseken való beszélgetéseken, a taktikán, a többiek meggyőzésén és a kiszavazásokon. Nem csoda, hogy ez a nagyon „cukin” kivitelezett, egyszerűen játszható taktikai játék rendkívül gyorsan vált milliók kedvencévé.

Szülőknek

Sokan megrettenhetünk, vagy ijesztőnek találhatjuk, ha a gyermekünk ún. „gyilkosos” játékkal játszik, veszélyesnek és morbidnak is találhatjuk ezeket. Az ilyen aggodalmak teljesen jogosak, hiszen féltjük gyermekünket a különféle internetes vagy mobilos játékok veszélyes hatásaitól, de sajnos egyre kevésbé tudjuk megakadályozni, hogy ilyenekkel találkozzanak. Ne felejtjük el, hogy ilyenfajta „gyilkosos” játékot annak idején mi is játszottunk, csak nem online módon. (Több gyerek becsukott szemmel körbeállt, a játékvezető kiválasztotta, hogy kik a gyilkosok, kiválasztotta, hogy ki a rendőr és a többi játékosnak ki kellett találni, hogy ki a gyilkos...) Természetesen minden szülő tisztában van a saját gyermeke személyiségével, attitűdjével. A gyermekünk életkorának megfelelően próbáljuk meg a játékkal töltött időt korlátozni, és meghatározni, hogy milyenfajta játékkal játszhatnak. Ha kell, nézzünk utána, milyenek ezek a népszerű játékok, próbáljunk meg mi is játszani ezekkel, így meg tudjuk állapítani, veszélyes-e, adható-e a játék a gyermekünknek. Ha úgy döntünk, hogy a gyermek játszhat valamelyik játékkal, beszéljük meg vele a játékban a történéseket. Egy 6-7 éves gyerek számára még nem olyan egyszerű különbséget tenni a játék és a való világ között, nem egyértelmű, hogy valamit megtehetek egy játékban, de nem tehetem meg a való életben. A nagyobb gyermekek számára ez már nem olyan bonyolult kérdés, értik, jobban tudják kezelni. Ha úgy döntünk, hogy a gyermekünk egy játékkal nem játszhat, türelmesen beszéljük meg vele, magyarázzuk el neki, hogy a szülőjeként miért gondoljuk így. Ne feledjük, egy alapos beszélgetés jóval hatásosabb, mint a tiltás!

Őszi rajzpályázat helyezettek:

1.OSZTÁLYOSOK

1. helyezett: Farkas Flóra 1.a, Nemes Olívia 1.a
2. helyezett: Ármos Adél 1.a, Aisha Ibrahim Warda, 1.a
3. helyezett: Győrfi Ábel 1.b, Honos Emma 1.a

2. OSZTÁLYOSOK:

1. helyezett: Vas Rea 2.b, Orosz Zoltán 2.b
2. helyezett: Gürtler Szófia 2.b
3. helyezett: Miklóssy Leila 2.b

3. OSZTÁLYOSOK:

1. helyezett: Bene-Gilányi Gréta 3.c
2. helyezett: Szilágyi Csongor 3.c
3. helyezett: Komáromi Milán 3.c, Karailieva Zorka 3.a

4. OSZTÁLYOSOK:

1. helyezett: Pázmándi Károly 4.b
2. helyezett: Halász Blanka 4.b
3. helyezett: Paronai Gréta 4.b

FELSŐSÖK:

1. helyezett: Mester Milán 6.b
2. helyezett: Pester Orsolya 6.c - Hegedűs Júlia 5.b
3. helyezett: Antal Zselyke 5.b

KÜLÖNDÍJAS: Szilágyi Lilla 1.a - Haffner Emma 3.b

Válogatás

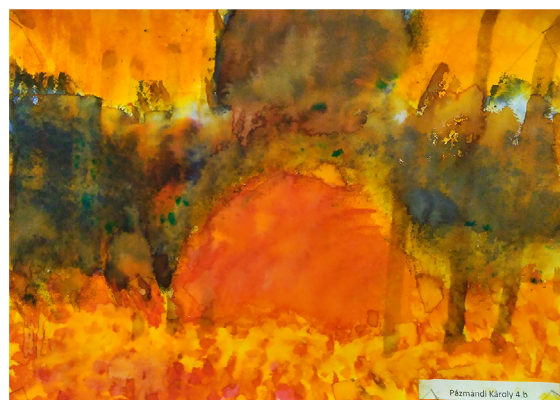
Antal Zselyke 5.B

Farkas Flóra 1.A

Honos Emma 1.B

Pázmándi Károly 4.B

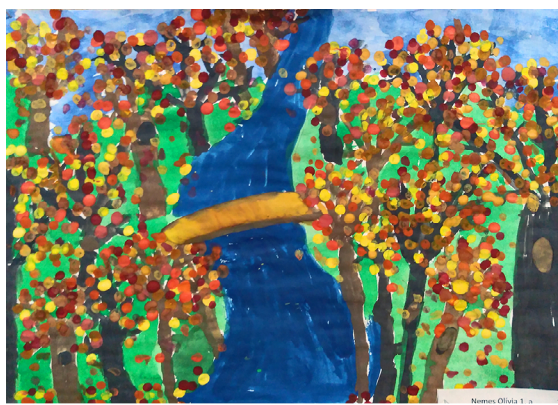
Mester Milán 6.B

Marosi Réka 4.B

Vas Rea 2.B

Nemes Olívia 1.A

Válogatás

Skovronszy Lana 3.C

Gyórfi Ábel 1. B

Hegedűs Júlia 5.B

Madarász Eliza 3.C

Máhr Anna 3.C

Szilágyi Csongor 3.C

Kaczeus Dóra 3.C

Illyés Lilla: Valentin-nap

Valentin-nap

Február 14. Szent Bálint, avagy Valentin napja, a szerelmesek ünnepe, amikor az emberek világszerte virággal, apró ajándékkal lepik meg kedvesüket, szeretteiket. Eredete a homályba vész, a pogány természetkultusz, a római életszeretet, a népszokások és a keresztény hit hagyománya egyaránt nyomot hagyott benne.

Hagyomány

Nagykereskedelmi méretekben elsőként 1840-ben az amerikai Esther Holland dobott piacra e napra szánt képeslapot, ezért nevezik őt „a valentine-ok anyjának”.

A szerelmesek az előre gyártott képeslapokon üzentek egymásnak. Hamarosan már a gyerekek is küldtek üzeneteket szüleiknek, tanítóiknak, a felnőttek hozzátartozóiknak, barátaiknak.

Népszokások

Hazánkban több olyan Bálint-napi népszokás is létezett, amelyik fiatal lányoknak adott segítséget ahhoz, hogy megtalálják, meghódítsák életük párját, vagy hogy megtartsák szerelmüket. A lányok, ha a párnák alá babérlevelet helyeztek, álmukban megtudhatták ki lesz a jövődőbelijük. Ha egy szerelmes pár azt akarta, hogy szerelmük örökké tartson, mindkettejük hajszálát bele kellett sütni a tésztaiba, és közösen elfogyasztani.

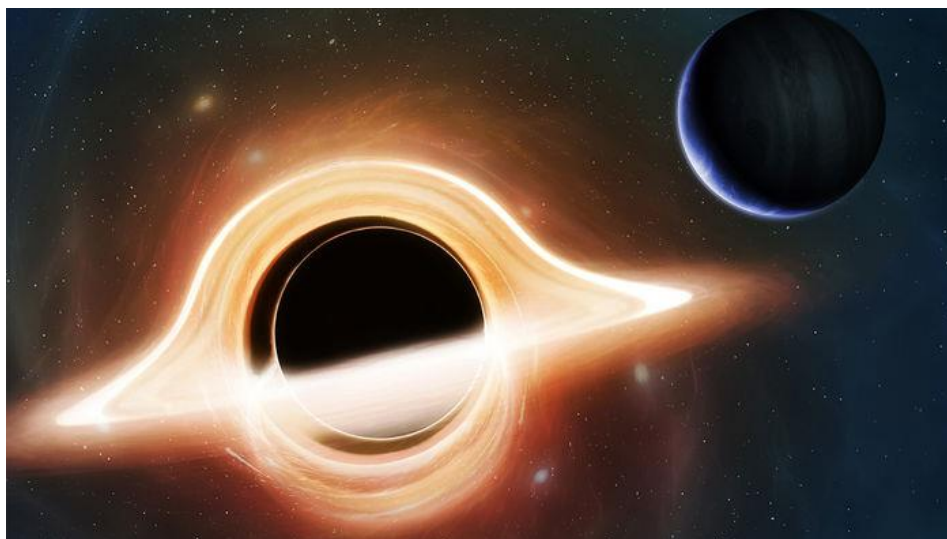

Napjainkban persze már máshogy ünnepeljük a Valentin-napot mi is. A népi hagyományok tartása helyett inkább az angolszász minta szerint édességet, virágot, ajándékot, Valentin-napi lapot veszünk kedvesünknek.

De ne felejtsük el, hogy az ünnep lényege sohasem a felelőtlen költségek, hanem a szeretet kimutatása. Egy apró figyelmesség, kézzel készített ajándék vagy képeslap is ugyanolyan értékes lehet. Ne fosszuk meg egymást az örömtől, a szeretet kimutatásának számtalan módja van, nem csak a drágán vásárolt ajándékok.

Bartucz Eszter, 8.a:

Fekete lyuk

Napjaink egyik leggyakoribb témája az űrkutatás. Mindannyian tudjuk, hogy a csillagok az égen valójában a Naphoz hasonló izzó gázgömbök. Legtöbbször ilyenmi válaszokat hallunk: galaxisok közepén van, beszippant dolgokat, mindent elnyel, ami a közelében van, ha valaki belemegy, az nem tud kijönni. Ezek mind igaz állítások, de nem teljesen fedik az igazságot.

Mindenki hallott már Albert Einstein Nobel-díjas elméleti fizikusról. Ő jósolta meg a feketelyukak létezését az *általános relativitáselméletében*. Eszerint a tér és az idő egyben létezik, ez a *téridő*, és a *gravitáció* - az az erő, ami minket a Földön tart, és a Földet Nap körüli pályán tartja - csupán ennek a téridőnek a fodorozódása. Képzeljük el úgy, mint egy asztalterítőt, ez a téridő, és az ezen levő virágos váza a Földünk, a terítőn keletkezett fodrok pedig a gravitáció.

A fekete lyukak úgy keletkeznek, hogy az öreg csillagok, amik kifogytak a fűtőanyagból, már nem tudják fenntartani önmagukat, ezért magukba roskadnak a gravitáció hatására. A fekete lyuk tömege hihetetlenül nagy: a Napunkénak akár milliárdszorosa is lehet, azonban térfogata ehhez képest igen kicsi; léteznek Mars méretűek, de a Napnál százszor nagyobbak is. Mivel kicsi térfogatba tömörül az óriási tömeg, gravitációs hatása elképesztően nagy, még a fény sem tud kitörni gravitációs vonzásából, pedig az másodpercenként 300 ezer kilométert tesz meg. A határt, ahonnan a fekete lyuk belsejéből semmi sem szökhet ki, *eseményhorizontnak* hívjuk.

A fekete lyukak mindent bekebeleznek, ami a gravitációs vonzásukba kerül. A még nem bekebelezett anyag a fekete lyuk körül egy fényes, forró korongot alkot, ahogy az égitesttel együtt nagy sebességgel forog. Ezt nevezik *akkréciós korongnak*. Egy idő után túl sok anyag halmozódik fel bennük, ezt egy nagyon erős gammasugár formájában kilöki magából. Ezeket a jelenségeket *kvazároknak* nevezzük, a legfényesebb égi jelenségekként tartják őket számon.

A fekete lyukakról máig nagyon keveset tudunk, mivel nehéz őket megfigyelni, és legtöbbjük nagyon távol található tőlünk. Valamint az eseményhorizonton belül elterülő égitestet nincs módunk tanulmányozni, mivel onnan még a fény sem képes kijönni, nemhogy a feltérképezett adatok. De még ha sikerülne is, csak nagyon sokára kapnánk meg, mert a fekete lyukak körül a tér és az

idő is furcsán viselkedik, kinyúlik, máshol összetömörül. Remélhetőleg a jövőben sokkal több információhoz jutunk majd ezekkel a rejtélyes égitestekkel kapcsolatban, mert a kutatások eredményei hozzájárulhatnak ahhoz, hogy könnyebben megérthessük az univerzumunkat.

Pester Orsolya: Farsang kölföldön

Olaszország

Az olasz farsangi karneválokról, főleg a velenceiről már mindannyian hallottunk. Viszont legalább annyira híres, ha nem híresebb a Viareggio-i karnevál is, amely egy hónapig tart. Nevezetessége a híres embereket kifigurázó maszkok és jelmezek. A másik ismert ünnep az Ivrea karnevál, amelynek középkori gyökerei vannak, ilyenkor rendezik meg a Narancsok harcát. Ez azt jelenti, hogy gyümölcsökkel dobálózna, felidézve a hasonlóképpen megtörtént középkori eseményt.

Hollandia

A hollandok leginkább a katolikus régiókban ünneplik a farsangot, melyet Vastenavond-nak neveznek. Hagyomány náluk ilyenkor a heringevés, a farmeresküvő, valamint a felvonulás hercegi kísérettel. Az egyik leghíresebb holland karnevál a Rijnlandsche, amelyben fellelhető némi velencei hatás.

Görögország

A görögök legnagyobb karneválja a „Patras”, amely egy három napos ünnepséget foglal magába. Ilyenkor koncerteken, maskarás felvonulásokon vehetünk részt, a gyermekeket pedig vidám programok várják. A fesztivál csúcspontja a „Sajt vasárnap”, amelyet délben tartanak, középpontjában a „Karnevál király” képmásának elégetése áll a Patras kikötőben. Egyébként magát a farsangi szezont Görögországban Apokriés-nek hívják, ami annyit jelent, hogy „búcsú a hústól”.

Franciaország

A franciák két leghíresebb karneválja a nizzai és a párizsi. Ez a két esemény minden évben több millió látogatót vonz. A nizzai fesztivál különlegessége, hogy eredete nagyon régre, 1294-re nyúlik vissza.

Ausztria

Ausztriában, a karintiai Villachban az a szokás terjedt el, hogy farsang szombatján az egészváros jelmezbe öltözik, az eladók is maszkokban szolgálják ki a vásárlókat, a polgármester pedig egy napra átadja hivatalát a farsangi hercegnek, Fidelius-nak.

Németország

A németek, a farsangi időszak utolsó keddjén rendezik az ún. Narrenfest-et, azaz a bolondok keddjét. Az esemény a divatozó álarcos felvonulásokról és az ezekkel összekötött pajkosságokról kapta a nevét. A német reformátorok igyekeztek elnyomni ezt az ünnepet, de századunk elején újra elkezdték feléleszteni.

Ez valami vicc?

- Két vak ló beszélget:
- Te indulsz a holnapi akadályversenyen?
Mire a másik:
- Nem látom akadályát!

- Jean! Nem jó a teaszűrőnk, valami gond van vele!
- Rendben uram, holnap elviszem egy szűrővizsgálatra...

Gáborka hazajön az iskolából. Odamegy a kályhához és leszedi róla a csövet. Elkezd lóbálni, a falhoz veri, összevissza rohangál vele a lakásban, és már alig lehet látni Gáborkát és a házat a koromtól.

Hirtelen megérkezik az anyukája és megkérdezi tőle:

- Gáborka, ezt most miért csináltad?!
- Azért, mert a tanító néni ma azt mondta az iskolában, hogy nekem biztos, hogy csak nagy koromban jön meg az eszem.

Pistike otthon gyakorol a hegedűn. Megkérdezi a bátyjától:

- Szerinted jól játszom?
- A rádióban kellene szerepelned. - feleli a tesó.
- Tényleg? Annyira tetszik a zeném?
- Nem, hanem akkor ki tudnálak kapcsolni!

- Képzeld, olvasok egy könyvet az antigravitációról!
- Na,és milyen?
- Egyszerűen nem tudom letenni...

Két barát beszélget:

- Haver képzeld, tegnap leestem egy 8 méter magas létráról...
- Tényleg? És nem lett semmi bajod?
- Nem, mert szerencsére a legalsó fokon álltam.

- Hallottad haver, hogy a Sevillai borbély Oscar-díjat kapott?
- Melyik kategóriában? A legjobb rendező?
- Nem, a legjobb vágásért!

- Igazán büszke lehetek magamra. Már 70 éves is elmúltam és nincs egyetlen ősz hajszálam sem! - mondta nagypapa a tükör előtt állva, és végigsimította kopasz fejét...

Arisztid megáll az utcán egy kirakat előtt, és megakad a szeme egy táblán:

"Amit nem lát a kirakatban, megtalálja a boltban!"

Bemegy és megkérdezi:

- Tessék mondani, Tasziló barátom itt van?
- Kedves uram! Miből gondolja, hogy itt van?
- Mert a kirakatban nem látom!

Ferike új órát kap, de az pár nap után megáll. Erre fogja és szétszedi az órát.

Egy döglött hangya esik ki belőle. Ferike felsóhajt:

- Már értem, meghalt a gépész!

A féltékeny feleség talál egy telefonszámot a férje zakójában.

Tárcsázza, és belevisít a kagylóba:

- Mindent tudok!
- Értem én, de akkor miért hívta a tudakozót?

Egy tízemeletes lépcsőházban két fickó kínlódik egy nagy zongorával.

- De nehéz levinni ezt a zongorát! - mondja az egyik.
- Levinni? Én azt hittem, hogy felfelé visszük!

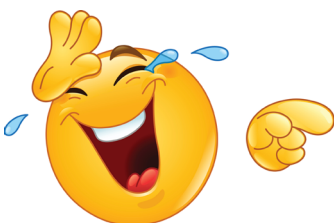
-Jean, nagyon hideg van. Hány fok van idebenn?

- 16 fok, uram.
- És odakint?
- 5 fok, uram.

- Akkor nyissa ki az ablakot hogy jöjjön be az az 5 fok is!

- Jean, mi ez a dobogás?

- Gyakorlatoznak a futórózsák a kertben, uram!

Téli színezhető könyvjelzők - színezd és vágd ki, és olvass el egy jó könyvet!

Téli színezhető könyvjelzők - színezd és vágd ki, és olvass el egy jó könyvet!

Színezhető mikulásvirág

Téli szókereső

Keressd meg a felsorolt szavakat függőlegesen, vízszintesen vagy átlós irányban! A szavak lehetnek visszafelé is!

M I X P B E D Z Q T D D W M R Z R L T F
S N V O L U X K N E V N E Q T N S P E N
N K O C M E L T K Z B O N C F Y Q B K S
P T I J V L G A U P M K U N E C V G N W
S C D I N B L I Z Z A R D E B M P H A I
I X Q P N F P G U S Q A Q A R B B O L N
T U V L W G L R I J L M X U U S O E B T
E Q F O L Z L E D W A E V F A S M W R E
G C N M X A U H F D U F D T R X R I S R
M S A A S H B O B Z M H F H Y W H T E S
F U X L S N O W I N G T O V C J G W T W
S I S L P E F W O D M T S H O V E L A E
R N W E V E Y R L N C L I I Z P X V K A
E I O Y V R R O A O S L N E Z O R F S T
T C U W A O C I C C L P G Q A Z A P E E
A E O U M O L O F Y S T X I D N G U C R
E T N C N A A G G A V A F Z N D W E I P
H A L O P F N C F E W O O J W N J A G U
J L E P M O Q G V Z F C E E T S S X X S
Y R E P P I L S T S O R F M K C B P S M

BLANKET
BLIZZARD
BOOTS
CHILLY
COAT
COLD
DECEMBER
FEBRUARY
FIREPLACE
FROST
FROZEN
GLOVES
HEATER
HOT COCOA
ICE
ICE SKATES
ICICLE
JANUARY
MELT
SCARF
SHOVEL
SKIING
SLED
SLIPPERY
SNOWING
SNOW BALL
SNOWFLAKE
SNOWMAN
SWEATER
WINTER

Build a bear - rakd össze a macit!

Vágd ki a maci részeit és ragaszd össze a kis képen látható minta alapján!

Cinegés színező

Ezt az oldalt nyomtasd ki. Olvasd el a verset a cinegéről és színezd ki a képet!

Mentovics Éva: Télen, a cinkék...

Nézd, a kis cinke reszket az ágon,
nem zeng a hangja, nem csendül kánon.
Borzas a tolla, fázik a teste,
dermesztő széllel ébred az este.
Tél dala szárnyal, zúg a vadonban,
hóbuckák nőnek, jégpáncél roppan.

Nézd, a sok felhő hókristályt szórva,
paplant borít most erdőre, tóra!
Nincs meleg fészke, fogytán az étke,
benned van télen minden reménye.
Légy segítője, gondos barátja,
adj neki ételt, s inni, egy tálba!

Adj neki almát, friss eleséget,
magvakat, faggyút, s várd a vendéget!
Télen, a cinkék nem dalolásznak,
nem rejtik őket dús lombú ágak.
Ám, ha tavasszal friss szellő nyargal,
hálából újra zeng a tavaszdal.

A verset a szerző engedélyével tesszük közzé.

Szerkesztőket, cikkírókat keresünk!

Tele vagy mondanivalóval?

Az írás az életed?

Van valami érdekes téma, amiről szívesen írnál a többieknek?

Van egy történeted, egy meséd vagy versed az íróasztal mélyén?

Újságunk szerkesztősége várja az írásaitokat!

Lehet ismeretterjesztő cikk, ajánló (könyv, film, játék) vagy szépirodalmi alkotás, novella, mese vagy vers.

Az írásokat várjuk a könyvtárban Janka néninél, de leadhatod újságunk főszerkesztőjének, Majoros Mátkának (6.c), vagy elküldheted e-mailben a konyvtar@karinthyisk.hu címre is!

